

NATIONAL AND KAPODISTRIAN UNIVERSITY OF ATHENS
School of Science
Information Technologies in Medicine and Biology
Direction: Bioinformatics
Accessibility of Information Systems and the World Wide Web

Postgraduate Student: *Begetis Nikolaos*

Professor:
Kouroupetroglou George
Pino Alexander
Date: 15/01/2017

Assignment 5

Practice in developing accessible content

1. Go to <http://udlnet.di.uoa.gr>, choose the **Greek** language and then **Login** using the username and password you specified in the 4th Assignment.
2. Select "**Good Practices**" and after that in the **language** filter (left bottom) select only the **Greek** and click '**Apply**'
3. Select the Good Practice "Creating Accessible material using MS-Word"
4. Select the **Multimedia Resources** tab, and then, depending on the version of the text processor you have, download the files: **Short** and **Detailed instructions** for creating accessible documents with MS-Word ... and read them carefully.
5. Apply all instructions from the Short Guide to the text that will be sent to you by email personally. Your task is to make it accessible. Use the Detailed Instructions wherever you do not understand one or more of the short instructions. The text that you will receive contains images that are not related to the content. The content of the text is not of your interest.
6. Add page enumeration to the text you made accessible.
7. Add in the first line of the first page the name and surname (*Begetis N.: Here written in this format in first page*).
8. Create in the first page of the document a table of contents text which also includes the title, the subtitle and all the headers (of all levels). You should not be concerned about the case of non-continuous numbering of headings.
9. Deliver the accessible file created to e-class.
10. Repeat the above steps 1, 2 and 3. Select the Rating tab and fill in the existing feedback you gave (without erasing previous), additional more specific comments of your assessment according to the Short and Detailed instructions used (with a text of at least 15 words).

The deadline submission is 11.23.2016.

Assignment Description in Greek:

{ Included as a separate file: [5η Εργασία.pdf](#) }

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	3
Μέρος Τρίτο.....	3
2. Ληστρική εκβίαση και εκβίαση (άρθρ. 385 ΠΚ).....	3
IV. Υποκειμενική υπόσταση της ληστείας υπό στενή έννοια – Καταλογισμός	4
V. Απόπειρα	5
VI. Συμμετοχή σε ληστεία υπό στενή έννοια και σε ληστρική εκβίαση	6
1. Συναυτουργία	6
2. Συνέργεια	7
VII. Ζητήματα συρροής	9
1. Περιπτώσεις αληθινής συρροής.....	9
2. Ληστεία κατά πλειόνων	9
3. Ανθρωποκτονία προς το σκοπό αφαίρεσης	10
4. Ληστεία κατά του Δημοσίου και Ν. 1608/1950	11
1. Παράδοση=Αφαίρεση;.....	13

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Μέρος Τρίτο

2. Ληστρική εκβίαση και εκβίαση (άρθρ. 385 ΠΚ)

Όπως βλέπουμε η ληστρική εκβίαση παρουσιάζει ισχυρή ομοιότητα προς την εκβίαση (συγκεκριμένα εκείνη της παρ. 1 στοιχ. α' του άρθρ. 385 ΠΚ). Γι' αυτό άλλωστε αντιμετωπιζόταν από τον προϊσχύσαντα Ποινικό Νόμο ως *εκβίαση* και επέσυρε τις ποινές της ληστείας όταν ετελείτο με τα μέσα αυτής. Αλλά και κατά το ισχύον γερμανικό δίκαιο αποτελεί διακεκριμένη περίπτωση εκβίασης. Οι συντάκτες του ΠΚ, ωστόσο, προτίμησαν να τη μεταχειρισθούν ως ληστεία. Διότι *“η επιφοβωτέρα πράξις των ληστών και η κυριότερα συνίσταται όχι τόσο εις την διαβίαν άμεσον αφαιρέσιν πραγμάτων όσον εις τον δι' αιχμαλωσίας εξαναγκασμόν προς πληρωμήν λύτρων”*. Άλλωστε και κατά την κοινή συνείδηση ουδεμία διαφορά υπάρχει ανάμεσα στην πράξη εκείνου που με βία ή απειλή αφαιρεί και εκείνου που εξαναγκάζει σε παράδοση. Συνέπεια τούτου είναι ότι ληστρική εκβίαση στοιχειοθετείται όχι μόνον όταν η βία ασκείται αμέσως ενώπιον του θύματος (*“τα λεφτά σου ή τη ζωή σου”*) αλλά και όταν μεταξύ αυτών δεν υπάρχει τοπική επαφή. Παρά την ισχυρή ομοιότητα, όμως, η πράξη δεν ταυτίζεται απόλυτα με την εκβίαση του άρθρ. 385 παρ. 1 στοιχ. α' ΠΚ. Διότι στην περίπτωση της ληστρικής εκβίασης:

1. Απαιτείται *σκοπός παράνομης ιδιοποίησης*, που μπορεί να συντρέχει αφενός μεν *μόνον υπέρ του δράστη*, αφετέρου δε και όταν το πράγμα δεν έχει *οικονομική αξία*, και όχι σκοπός παράνομου πλουτισμού υπέρ του δράστη ή τρίτου, όπως στην εκβίαση.
2. Ο παθών εξαναγκάζεται σε παράδοση ξένου *κινητού πράγματος* (π.χ. χρηματικού ποσού). Όταν, αντίθετα, η πράξη στην οποία εξαναγκάζεται το θύμα με τη διακεκριμένη βία του άρθρ. 380 ΠΚ συνίσταται σε οιαδήποτε άλλη πράξη, π.χ. παραχώρηση της χρήσης κινητού ή ακινήτου, υπογραφή εγγράφου, με το οποίο αναγνωρίζεται ανύπαρκτο χρέος κλπ., στοιχειοθετείται εκβίαση.
3. Αρκεί η προσβολή της ιδιοκτησίας και δεν απαιτείται *περιουσιακή ζημία*, όπως στην εκβίαση.

Παράδειγμα: Ο φιλότεχνος Α, μετά την επίμονη άρνηση του συλλέκτη έργων τέχνης Β να του πωλήσει τον πίνακα του Gianometti *“Η απόρριψη”*, εξαναγκάζει τον Β υπό την απειλή περιστροφού να του τον παραδώσει, αφήνοντάς του συγχρόνως χρηματικό ποσό υπερδιπλάσιο της αγοραίας αξίας του πίνακα. Δεν στοιχειοθετείται εκβίαση κατ' άρθρ. 385 παρ. 1 περ. α' ΠΚ αλλά ληστρική εκβίαση.

IV. Υποκειμενική υπόσταση της ληστείας υπό στενή έννοια – Καταλογισμός

Όπως ήδη ειπώθηκε, όταν η παράνομη βία κατατείνει στην αφαίρεση του πράγματος (δηλ. στην κατάλυση της ξένης κατοχής ή στη θεμελίωση της κατοχής του δράστη) στοιχειοθετείται ληστεία υπό στενή έννοια. Όταν κατατείνει στην παράδοση του πράγματος στοιχειοθετείται ληστρική εκβίαση και όταν κατατείνει στη διατήρηση της κατοχής στοιχειοθετείται ληστρική κλοπή. Αν επομένως η παράνομη βία δεν κατατείνει στην αφαίρεση του πράγματος με σκοπό παράνομης ιδιοποίησης δεν στοιχειοθετείται ληστεία.

Έτσι δεν τελεί ληστεία εκείνος που αφαιρεί με σωματική βία:

- την κατοχή ενός ξένου μηχανοκίνητου μεταφορικού μέσου με σκοπό να το χρησιμοποιήσει για λίγες ώρες και στη συνέχεια να το επιστρέψει. Στην περίπτωση αυτή, πάντως, στοιχειοθετείται εκβίαση και μάλιστα ακόμη κι αν πρόκειται για άλλο πράγμα, εφόσον συντρέχει σκοπός παράνομου περιουσιακού οφέλους.
- ένα ξένο κινητό από τον ιδιοκτήτη, αλλά με σκοπό να το καταστρέψει, να το πετάξει κλπ. και όχι να το ιδιοποιηθεί, π.χ. ο οικολόγος Α υπερνικώντας τη σθεναρή αντίσταση της Β, αρπάζει τη γούνα της και την πετά σε παρακείμενο ποταμό, ο φιλόζωος Γ, που λυπάται τον κυνηγετικό σκύλο του Δ, ο οποίος τον περιορίζει σ' ένα διαμέρισμα, απελευθερώνει το ζώο ασκώντας βία κατά του ιδιοκτήτη.

Όταν, ωστόσο, ο δράστης αφαιρεί το ξένο κινητό πράγμα με τη διακεκριμένη βία του άρθρ. 380 ΠΚ για να *εξασφαλίσει απαίτησή του* στοιχειοθετείται ληστεία αν κατά το χρόνο της πράξης έχει σκοπό παράνομης ιδιοποίησης. Προς τούτο μάλιστα αρκεί ενδεχόμενος δόλος οριστικής αποστέρησης! Διότι ο απαιτούμενος σκοπός (πρόσκαιρης!) πρόσκτησης είναι ήδη δεδομένος.

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι γενικές διατάξεις και όσα ειπώθηκαν για την υ.υ. της κλοπής. Έτσι, η ληστεία είναι έγκλημα σκοπού (παράνομης ιδιοποίησης), ο οποίος αποτελεί υποκειμενικό στοιχείο του αδικού και επομένως απαιτείται για την θεμελίωση του κατ' αρχήν αδικού χαρακτήρα της πράξης. Όπως είδαμε στις αναπτύξεις για την κλοπή, δεν στοιχειοθετείται καν η ειδική υπόσταση της ληστείας αν δεν είναι παράνομη η σκοπούμενη ιδιοποίηση, έστω και αν ο δράστης ασκεί σωματική βία κατά προσώπου. Είδαμε επίσης ότι το ζήτημα αυτό δεν πρέπει να συγχέεται με την άρση του αδικού, η οποία χωρεί μόνον όταν η πράξη είναι ήδη κατ' αρχήν άδικη (π.χ. ο Α αφαιρεί πολύτιμο φάρμακο διά της βίας από τον Β προκειμένου να σώσει τη ζωή του παιδιού του. Εδώ η σκοπούμενη ιδιοποίηση είναι παράνομη αλλά τελικά αίρεται το άδικο κατ' άρθρ. 25 ΠΚ). Ως προς τα στοιχεία της α.υ. (σωματική βία, απειλή, αφαίρεση ξένου κινητού πράγματος) αρκεί ενδεχόμενος δόλος, όπως άλλωστε και ως προς τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν το παράνομο της σκοπούμενης ιδιοποίησης του πράγματος. Η *πραγματική πλάνη* ως προς αυτά, επομένως, αποκλείει το δόλο και την τιμώρηση για ληστεία, δυνατόν όμως να είναι αξιόποινος ο δράστης για παράνομη βία, αυτοδικία σωματική βλάβη κλπ.

Όταν, αντίθετα, ο αφαιρών νομίζει εσφαλμένα ότι έχει δικαίωμα να ιδιοποιηθεί το πράγμα, έχει *πλάνη περί το άδικο* η οποία αποκλείει τον καταλογισμό μόνον όταν είναι συγγνωστή. Τούτο συμβαίνει όταν νομίζει ότι υπάρχει κανόνας δικαίου που του επιτρέπει την ιδιοποίηση ενώ τέτοιος κανόνας δεν υπάρχει. Π.χ. ο δράστης εξαναγκάζει με την απειλή όπλου συμπαίκτη απαγορευμένου τυχηρού παιγνίου να του επιστρέψει μέρος των κερδών.

Δυνατόν ο δράστης ληστείας να τελεί σε κατάσταση που αποκλείει ή μειώνει την *ικανότητα προς καταλογισμό*. Στην τελευταία αυτή περίπτωση επιβάλλεται ποινή ελαττωμένη κατά το μέτρο του άρθρ. 83 ΠΚ.

Παράδειγμα: Ο δράστης τελεί ληστεία ευρισκόμενος σε κατάσταση διατάραξης της συνείδησής του συνεπεία χρήσεως ναρκωτικών ουσιών, με αποτέλεσμα να έχει μειωθεί ουσιωδώς η ικανότητά του προς καταλογισμό.

V. Απόπειρα

Απόπειρα ληστείας της παρ. 1 του άρθρ. 380 ΠΚ υφίσταται από την έναρξη της μερικότερης πράξης που αποτελεί αρχή εκτέλεσης της παράνομης βίας, δηλ. από τη στιγμή που ο δράστης, έχοντας αποφασίσει να τελέσει ληστεία, αρχίζει την πράξη σωματικής βίας με την οποία αποσκοπεί να υπερνικήσει την αντίσταση του παθόντος με επενέργεια πάνω στο σώμα του τελευταίου ή της πράξης της απειλής.

Παραδείγματα:

1. Ο δράστης ζητεί από τον παθόντα, απειλώντας τον με πολεμικό πιστόλι, τις εισπράξεις του καταστήματος, πλην ο τελευταίος τον κτυπά με καρέκλα και τον συλλαμβάνει.
2. Η Α έχει αποφασίσει να αφαιρέσει τα χρήματα του Β χορηγώντας του αναισθητικό. Προς το σκοπό αυτό τον παρασύρει σε δωμάτιο ξενοδοχείου, υποσχόμενη ότι θα συνουσιασθεί μαζί του και του προσφέρει πορτοκαλάδα μέσα στην οποία έχει ρίξει το σχετικό φάρμακο. Η απόπειρα στοιχειοθετείται από τη στιγμή που κατά τη θεωρία της εντύπωσης τίθεται αντικειμενικά υπό αμφισβήτηση η ειρηνευμένη κατάσταση του εννόμου αγαθού, δηλ. από την στιγμή που η Α παίρνει στα χέρια της το υπνωτικό προκειμένου να το ρίξει στο ποτήρι.

Απόπειρα είναι δυνατή και στην περίπτωση ολοκλήρωσης της παράνομης βίας, όταν δεν επακολουθεί αφαίρεση.

Παράδειγμα: Ο δράστης χτυπά βάνανυσα το φύλακα εργοστασίου για να κάμψει την αντίστασή του, όταν όμως το πετυχαίνει δεν βρίσκει χρήματα.

Αντίθετα δεν στοιχειοθετείται απόπειρα ληστείας όταν δεν υπάρχει αρχή εκτέλεσης ούτε υπό την έννοια ότι διαταράσσεται η ειρηνευμένη κατάσταση του εννόμου αγαθού.

Παράδειγμα: Ο κατηγορούμενος εισήλθε σε Τράπεζα φορώντας πλαστικά γάντια και φέροντας στην τσέπη του ψεύτικο πιστόλι, στάθηκε στη σειρά προ του ταμείου χωρίς να προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια και εκεί συνελήφθη από αστυνομικούς που τον θεώρησαν ύποπτο.

Απόπειρα ληστείας κατά συναυτουργία είναι δυνατή όταν ο ένας συναυτουργός έχει αρχίσει πράξη αντικειμενικής υπόστασης έστω και αν ο έτερος συμμετοχος δεν έχει ακόμη αρχίσει τη δική του δραστηριότητα.

Παράδειγμα: Οι Α και Β συμφωνούν να ληστεψουν τον Γ. Κατά το κοινό σχέδιό τους ο μεν Α θα ακινητοποιήσει τον παθόντα, ο δε Β θα του αφαιρέσει τα χρήματα. Όταν όμως ο Α επιχειρεί να κάμψει την αντίσταση του θύματος, αυτό προβάλλει αντίσταση και οι επίδοξοι ληστές συλλαμβάνονται από διερχόμενο αστυνομικό. Κατά την ορθότερη άποψη και ο Β ευθύνεται για απόπειρα ληστείας κατά συναυτουργία καίτοι φαινομενικά παρέμεινε άπραγος.

VI. Συμμετοχή σε ληστεία υπό στενή έννοια και σε ληστρική εκβίαση

1. Συναυτουργία

Η στοιχειοθέτηση ληστείας κατά συναυτουργία προϋποθέτει αντικειμενικά συνεκτέλεση, ήτοι σύμπραξη πλειόνων είτε ταυτόχρονα είτε διαδοχικά, που πραγματώνουν τουλάχιστον τμήμα της αντικειμενικής υπόστασης. Συνεκτέλεση υπάρχει όχι μόνον όταν αμφότεροι οι δράστες ασκούν την παράνομη βία από κοινού και στη συνέχεια αφαιρούν (ομοίως από κοινού) τα ξένα πράγματα, αλλά και όταν ο ένας μεν ασκεί την παράνομη βία, ο δε άλλος αφαιρεί είτε συγχρόνως είτε μετά την άσκηση της παράνομης βίας στο πλαίσιο, πάντως, κοινής απόφασης. Υποκειμενικά απαιτείται συναπόφαση, δηλ. κοινός δόλος για την από κοινού εκτέλεση της πράξης και σκοπός παράνομης ιδιοποίησης, αλλά και γνώση εκ μέρους του καθενός ότι και οι άλλοι εμφορούνται από την ίδια κοινή πρόθεση και σκοπό.

Παραδείγματα:

1. Οι Α και Β, αφού αποφάσισαν από κοινού να αφαιρέσουν την τσάντα της Γ, την πλησιάζουν επιβαίνοντας σε δίκυκλο που οδηγεί ο Α και ο Β προσπαθεί με απότομη κίνηση να αφαιρέσει την τσάντα της παθούσας, η οποία, λόγω της σθεναρής αντίστασής της, πέφτει καταγής και παρασύρεται από το κινούμενο δίκυκλο, σε απόσταση γύρω στα 40 μέτρα με αποτέλεσμα να τραυματισθεί (ληστεία και σωματική βλάβη κατά συναυτουργία). Στην περίπτωση αυτή ο Α (οδηγός του δικύκλου) άσκησε μόνο παράνομη βία.
2. Ο πρώτος συγκατηγορούμενος ακινητοποίησε με τα χέρια τον παθόντα και του έφραξε το στόμα, ο δεύτερος τον ράπισε στο πρόσωπο και του είπε “στήσε τα χρήματα γιατί θα πεθάνεις”, ο τρίτος κατάφερε λάκτισμα στην κοιλιά του παθόντος και ο τέταρτος αφαίρεσε από τα θυλάκια του παθόντος 35.000 δρχ. για να τις ιδιοποιηθεί με τους λοιπούς.

Εκείνος, όμως που, μετά την εκ μέρους άλλου άσκηση παράνομης βίας, αποφασίζει να συμμετάσχει και αφαιρεί τα πράγματα του θύματος με σκοπό κοινής παράνομης ιδιοποίησης δεν είναι (διαδοχικός) συναυτουργός ληστείας αλλά συναυτουργός κλοπής διότι δεν έχει θελήσει την (εκ μέρους του άλλου) χρησιμοποίηση της βίας

προς το σκοπό της αφαίρεσης. Στο πρόσωπό του δηλ. δεν συντρέχει το ουσιώδες υποκειμενικό στοιχείο του αδίκου της σχέσης μέσου – σκοπού . Η αντίθετη άποψη, ότι δηλ. στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή *διαδοχική συναυτουργία* σε ληστεία αναγνωρίζει τη δυνατότητα *dolus subsequens* παραβιάζοντας τη θεμελιώδη αρχή του ταυτόχρονου (Simultaneitätsprinzip)

Προσοχή: Η κατανομή του έργου των συναυτουργών νοείται μόνο σε αντικειμενικό επίπεδο, π.χ. ο ένας ασκεί την παράνομη βία και ο άλλος αφαιρεί. Υποκειμενικά όμως πρέπει *όλοι οι συμπράττοντες να έχουν σκοπό παράνομης ιδιοποίησης* και να θέλουν να χρησιμοποιηθεί η παράνομη βία προς το σκοπό της αφαίρεσης . Εκείνος, επομένως, που ασκεί την παράνομη βία στο θύμα χωρίς σκοπό παράνομης ιδιοποίησης (αλλά προκειμένου να καταστήσει δυνατή την εκ μέρους του άλλου συμμετόχου τέλεση κλοπής) δεν είναι συναυτουργός αλλά άμεσος συνεργός. Η επιφύλαξη αυτή πάντως, έχει μικρή πρακτική αξία, αφού ο δράστης έτσι κι αλλιώς τελεί την εκβίαση του άρθρ. 385 παρ. 1 περ. α΄ ΠΚ (εξαναγκάζει άλλον με τη βία της παρ. 1 του άρθρ. 380 ΠΚ σε ανοχή από την οποία επέρχεται ζημία στην περιουσία του εξαναγκαζόμενου με σκοπό ν' αποκομίσει άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος).

2. Συνέργεια

Η συνδρομή κατά το χρόνο τέλεσης της ληστείας άλλοτε αξιολογείται από τη νομολογία ως άμεση συνέργεια και άλλοτε ως απλή.

Άμεση είναι η συνέργεια όταν η συνδρομή παρασχέθηκε με τέτοιο τρόπο, ώστε δίχως αυτήν δεν θα ήταν δυνατή μετά βεβαιότητας η τέλεση της ληστείας υπό τις περιστάσεις που αυτή διαπράχθηκε. Έτσι έχει γίνει δεκτό ότι *άμεσος* είναι ο συνεργός ο οποίος:

- οδηγούσε μοτοσυκλέτα και προσήγγιζε τα αυτοκίνητα των θυμάτων έτσι ώστε ο συνεπιβαίνων αυτουργός να αποσπά από τους επιβάτες αυτών χρήματα με χρήση βίας και απειλές,
- την ώρα διαπράξεως ληστείας ανέμενε στο αυτοκίνητό του έξω από την τράπεζα και κατόπιν παρέλαβε έναν από τους ληστές .

Λίαν προβληματική, αντίθετα, η αρεοπαγитική θέση, ότι ο κατηγορούμενος που “*ανέμενε σε αυτοκίνητο σταθμευμένο πλησίον της Τραπέζης στην οποία εισέβαλαν οι συγκατηγορούμενοί του για να αποσπάσουν χρήματα με αναμμένη τη μηχανή, ώστε να διευκολυνθεί η διαφυγή και των τριών*” συνιστά *συναυτουργία* διότι “*χωρίς την προσωπική συμβολή του ... ήταν αδύνατη η εκτέλεση της πράξεως*” . Η εν λόγω τοποθέτηση του Ακυρωτικού μας απηχεί την θεωρία του ενιαίου αυτουργού, αποβλέπει αποκλειστικά στο κριτήριο της αιτιώδους συνάφειας και παρορά την ουσιαστική διαφορά της συμβολής των αυτουργών από εκείνη του συνεργού.

Ενώ έχει θεωρηθεί ως *απλή* συνέργεια σε ληστεία η συμπεριφορά εκείνου, ο οποίος:

- συμφώνησε με έναν από τους συμμετέχοντες σε αυτήν στη διάπραξή της, αναζήτησε μαζί του δεύτερο κατάλληλο συμμετόχο σ' αυτή, φύλαξε στην οικία του τις καραμπίνες που χρησιμοποιήθηκαν κατά την τέλεσή της και

έδωσε στον άνω συμμετοχο τις αναγκαίες πληροφορίες με την επιτυχή έκβασή της, ενθαρρύνοντάς τον στη διάπραξή της

- παρέμεινε στον εξωτερικό μανδρότοίχο του μουσείου για να ειδοποιήσει τους άλλους δύο σε περίπτωση κινδύνου, ενεθάρρυνε τον έναν από τους αυτουργούς να τελέσει την πράξη παριστάνοντας σ' αυτόν ότι η τέλεση της πράξης είναι ασφαλής, του υπέδειξε τη δυνατότητα εισόδου από συγκεκριμένο σημείο και του παρέδωσε σχεδιαγράμματα των εσωτερικών χώρων του μουσείου.
- παρέσχε πληροφορίες στους αυτουργούς για τη διακίνηση χρηματαποστολών των ΕΛΤΑ, παρέδωσε κλειδιά της πίσω πόρτας του ακάλυπτου χώρου πολυκατοικίας για να διευκολύνει την είσοδο και έξοδο αυτών στο υποκατάστημα, παραχώρησε σ' αυτούς αυτοκίνητο για τη διαφυγή τους και συμφώνησε να τους δημιουργήσει άλλοθι.
- ενίσχυσε το δράστη της ληστείας με συμβουλές και υποσχέσεις ότι θα τον βοηθήσει στη διάπραξή της, μετέβη μαζί του στον τόπο τέλεσης, κρατούσε τσάντα με δύο μαχαίρια, φυσιγγια και τα ρούχα που ο αυτουργός θα φορούσε μετά την τέλεση της πράξης, και τον περίμενε, κατόπιν συνεννοήσεως, σε παρακείμενο χώρο
- στάθμευσε το ταξί του, εντός του οποίου βρίσκονταν ο αυτουργός και ο παθών, σε ερημική περιοχή και ανέμενε την ολοκλήρωση της πράξης, ενθαρρύνοντας έτσι τον αυτουργό.
- παρευρισκόταν πλησίον του αυτουργού κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης και παρείχε σ' αυτόν, μετά από προσυνεννόηση, ψυχική ενθάρρυνση.
- οδήγησε το δράστη στον τόπο τέλεσης της ληστείας περιμένοντας το αποτέλεσμα.

Table 1: ARS_Methods Table

Field Name	Description	Field Type	Field Size
QA requirements	QA/QC Requirements	Memo	4000
Sample handling	Sample Handling and Preservation Req.	Memo	4000
Max holding time	Maximum Holding Time for Samples	Text	255
Sample prep methods	Separate Prep Methods Cited by the Method	Text	40
Relative cost	Costs	List	11
Link to full method	Hyperlink to Method	Text	240

Field Name	Description	Field Type	Field Size
Insert Person Name	Who Entered Info.	Text	50

Προσοχή, όμως: η απλή παρουσία που δεν συνοδεύεται από ψυχική ενθάρρυνση δεν αρκεί για τη θεμελίωση συνδρομής. Θα πρέπει, λοιπόν, στην περίπτωση της απλής παρουσίας του υπό κρίση συνεργού στον τόπο της ληστείας να διαπιστώνεται προσεκτικά και συγκεκριμένα αν και με ποιον τρόπο ενισχύθηκε ή διευκολύνθηκε αντικειμενικά η διάπραξη του εγκλήματος στη συγκεκριμένη του μορφή, χωρίς να αρκεί η απλή επιδοκιμασία της κύριας πράξης, αν δεν διαπιστώνεται τουλάχιστον ηθική ενίσχυση της απόφασης του αυτοργού.

Η συμμετοχή, πάντως, δεν αναιρείται από το γεγονός, ότι ο συμπράττων μετέβαλε τη βούλησή του μετά τη συμβολή του στο έγκλημα. Το γεγονός, π.χ., ότι, *αφού* γνωστοποίησε στους αυτοργούς της ληστείας το μυστικό κωδικό αριθμό θύρας και τη θέση του θησαυροφυλακίου, *απέβαλε* εκ των υστέρων το σκοπό ιδιοποίησης δηλώνοντας ότι δεν θέλει να έχει σχέση με την πράξη, δεν αναιρεί την ευθύνη του για τη *συνέργειά* του στη ληστεία.

VII. Ζητήματα συρροής

1. Περιπτώσεις αληθινής συρροής

Η ληστεία υπό στενή έννοια *συρρέει αληθινά*:

- με την *ανθρωποκτονία εκ προθέσεως*, π.χ. ο δράστης με την απειλή μαχαιριού κατά του ιδιοκτήτη χρυσοχοείου αφαιρεί χρυσά αντικείμενα, όταν δε ο τελευταίος προσπαθεί να αμυνθεί, του καταφέρει πλήγματα από τα οποία επέρχεται ο θάνατος του,
- με την *απόπειρα ανθρωποκτονία*,
- με την *απλή σωματική βλάβη*,
- με την *εξύβριση*,
- με τη *διατάραξη οικιακής ειρήνης*,
- με τη *συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση* (άρθρ. 187 παρ. 1 ΠΚ).

Η *απόπειρα ληστρικής εκβίασης συρρέει αληθινά* με την επικίνδυνη σωματική βλάβη.

2. Ληστεία κατά πλειόνων

Τί γίνεται όμως όταν ο δράστης πλήττει την ιδιοκτησία πλειόνων προσώπων; Π.χ. ο ληστής τράπεζας με απειλή όπλου αφαιρεί όλα τα χρήματα από το ταμείο και στη συνέχεια αρπάζει και 800 ευρώ από πελάτισσα που μόλις τα είχε αναλάβει. Στην περίπτωση αυτή υπάρχουν δύο ληστείες σε αληθινή πραγματική συρροή όχι επειδή

τα χρήματα ανήκουν σε διαφορετικούς ιδιοκτήτες (η ιδιοκτησία, όπως είδαμε παραπάνω [2.V.2.1.] δεν είναι προσωποπαγές έννομο αγαθό) αλλά επειδή εν προκειμένω με την παράνομη βία πλήττεται η (προσωποπαγής) *προσωπική ελευθερία* πλειόνων προσώπων. Μία ληστεία θα είχαμε, αντίθετα, αν ο δράστης ασκώντας βία κατά ενός προσώπου αφαιρεί πράγματα που ανήκουν σε πλείονες.

3. Ανθρωποκτονία προς το σκοπό αφαίρεσης

Αλλά και όταν ο δράστης θανατώνει με πρόθεση τον κάτοχο, προκειμένου να κάμψει την αντίστασή του με σκοπό την αφαίρεση των κινητών πραγμάτων, η ανθρωποκτονία εκ προθέσεως (άρθρο 299 ΠΚ) *συρρέει αληθινά κατ' ιδέα* με τη ληστεία όχι μόνον αν η αφαίρεση του πράγματος έγινε κατά την διάρκεια της θανάτωσης αλλά και όταν τελεί σε άμεσο σύνδεσμο μ' αυτήν.

Παράδειγμα : Ο δράστης έκοψε με πρωτοφανή αγριότητα το λαιμό της παθούσας και έσχισε με μαχαίρι το αιδοίο της, με αποτέλεσμα να επέλθει από τα βαρύτατα τραύματα ο θάνατος της, στη συνέχεια δε αφαίρεσε από το σπίτι του θύματος χρυσαφικά, κοσμήματα και χρήματα και τα ιδιοποιήθηκε παράνομα.

Η ίδια σχέση υπάρχει και μεταξύ ληστείας και *απόπειρας* ανθρωποκτονίας από πρόθεση, όταν η εμπεριεχόμενη στην απόπειρα βία ασκείται προς υπερνίκηση αντίστασης.

Παράδειγμα: Ο δράστης στην προσπάθειά του να κλέψει το αυτοκίνητο του παθόντος που είχε ανέλθει με άλμα στο καπώ, ανέπτυξε ταχύτητα μεγαλύτερη των 120 χλμ/ω διανύοντας απόσταση περί τα δέκα χλμ. με απότομες διακοπές, αυξομειώσεις της ταχύτητας και ελιγμούς, προκειμένου να τον θέσει εκτός του αυτοκινήτου, έχοντας ενδεχόμενο δόλο ως προς τη θανάτωση αυτού και όταν δεν το κατάφερε στάθμευσε το αυτοκίνητο και εκμηδένισε την αντίστασή του στην πράξη της κλοπής ασκώντας σωματική βία κατ' αυτού από κοινού με τους λοιπούς συνεπιβάτες.

Η λύση αυτή είναι ορθή διότι η άσκηση της σωματικής βίας που αποσκοπεί στην αφαίρεση και προκαλεί το θάνατο συνιστά συγχρόνως και πράξη με την οποία καταλύεται η κατοχή, συνιστά δηλ. και *αρχή εκτέλεσης της αφαίρεσης*.

Εκείνος, όμως, που αποφασίζει να ιδιοποιηθεί κινητά από άνθρωπο που μόλις απεβίωσε, τελεί υπεξαίρεση και όχι κλοπή, αφού ο μεν νεκρός έχει παύσει πλέον να έχει κατοχή, οι δε κληρονόμοι δεν την απέκτησαν ακόμη υπό ποινική έννοια. Αν επομένως ο δράστης φονεύσει τον κάτοχο και στη συνέχεια αποφασίσει να πάρει πράγματα που του ανήκαν, τελεί ανθρωποκτονία από πρόθεση σε αληθινή πραγματική συρροή με υπεξαίρεση (εκτός αν ο θάνατος επισυνέβη παρουσία των κληρονόμων ή στη σφαίρα κατοχής άλλου, π.χ. νοσοκομείου, οπότε και πάλι στοιχειοθετείται κλοπή όπως αναπτύχθηκε ανωτέρω).

Πόσο άμεσος, όμως, θα πρέπει να είναι ο σύνδεσμος ανθρωποκτονίας και αφαίρεσης; Αν η χρονική απόσταση είναι τόσο μικρή, ώστε η κατάληψη του πράγματος να μπορεί να θεωρηθεί κατά τις κοινωνικές αντιλήψεις ως μέρος του αυτού ιστορικού γεγονότος, χωρίς να ειρηνεύσει το έννομο αγαθό της ιδιοκτησίας, στοιχειοθετείται ληστεία η οποία συρρέει αληθινά με την ανθρωποκτονία από πρόθεση, η οποία, εννοείται, τελέστηκε με σκοπό αφαίρεσης. Αν όμως η χρονική απόσταση είναι τόσο μεγάλη, ώστε η κατάληψη του πράγματος θεμελιώνεται σε

νέα αυτοτελή απόφαση και δεν μπορεί κατά τις κοινωνικές αντιλήψεις να θεωρηθεί ως μέρος ενός ενιαίου συνόλου, αν δηλ. έχει εμφιλοχωρήσει ειρήνευση του εννόμου αγαθού και η ιδιοποίηση εμφανίζεται ως αυτοτελές περιστατικό, υπάρχει αληθινή πραγματική συρροή ανθρωποκτονίας με υπεξαίρεση.

Σχετικά έχει υποστηριχτεί και η άποψη, ότι ο λόγος, για τον οποίο στην περίπτωση αυτή στοιχειοθετείται ληστεία (η οποία συρρέει με την ανθρωποκτονία από πρόθεση), έγκειται στο ότι η αφαίρεση γίνεται από την κατοχή των κληρονόμων στους οποίους έχει μεταβιβαστεί κατά πλάσμα δικαίου η κατοχή.

Η άποψη αυτή, που βασίζεται στη σκέψη ότι, εφόσον κληρονομείται η νομή, κατά πλάσμα δικαίου κληρονομείται ως στοιχείο αυτής και η κατοχή σύμφωνα με το άρθρ. 983 ΑΚ, είναι μεν ορθή κατ' αποτέλεσμα, η αιτιολογία της όμως δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή. Πράγματι, αν ο νομοθέτης ήθελε να συμπεριλάβει στην έννοια της κατοχής και πλασματικές καταστάσεις θα το είχε προβλέψει ρητά, όπως έπραξε με το πλάσμα της παρ. 2 του άρθρ. 372 ΠΚ και δεν αρκέστηκε στο αντίστοιχο πλάσμα του άρθρ. 947 παρ. 2 ΑΚ. Έτσι στο χώρο του ποινικού δικαίου δικαίως τονίζεται ότι η κατοχή υπό ποινική έννοια, σε αντίθεση με τη νομή, δεν μεταβιβάζεται στους κληρονόμους, οι οποίοι καθίστανται κάτοχοι μόνον αν ασκούν πραγματική φυσική εξουσία στο πράγμα.

4. Ληστεία κατά του Δημοσίου και Ν. 1608/1950

Όπως ήδη ειπώθηκε, (βλ. αναπτύξεις για την κλοπή ανωτ. 2. V. 2.4.), η ληστεία ως σύνθετο έγκλημα είναι ειδική έναντι της κλοπής. Αντίθετα κατά τον Χωραφά, "η περί ληστείας διάταξις είναι *lex consumens* εν σχέσει προς τας διατάξεις περί παρανόμου βίας και κλοπής", διότι στην αντικειμενική της υπόσταση περιλαμβάνεται ως συστατικό στοιχείο της η αντικειμενική υπόσταση άλλου εγκλήματος που τιμωρείται ηπιότερα.

Όταν η ληστεία τιμωρείται αυστηρότερα από τα συστατικά της το ζήτημα του είδους της φαινόμενης συρροής δεν έχει ιδιαίτερη σημασία. Πράγματι, η ληστεία τόσο κατά τις αξιολογήσεις του νομοθέτη όσο και κατά τους κανόνες της λογικής, είναι έγκλημα βαρύτερο από την κλοπή, αφού περιέχει μία επιπλέον μονάδα αδικού, εκείνη της παράνομης βίας.

Τι γίνεται, όμως, όταν το πράγμα που αφαιρέθηκε με ληστεία είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας (κατά πολύ ανώτερης των 50 εκατομμ. δρχ. (150.000 ευρώ)) και ανήκει στο Δημόσιο; Στην περίπτωση αυτή φαίνεται ότι ανακύπτει αξιολογική αντινομία, διότι η μεν ληστεία υπό στενή έννοια στη βασική μορφή της τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη (άρθρ. 380 παρ. 1 ΠΚ), ενώ η περιλαμβανόμενη σ' αυτήν κλοπή αν είχε τελεστεί αυτοτελώς θα ετιμωρείτο με ισόβια κάθειρξη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 1 παρ. 1 του ν. 1608/1950 για τους καταχραστές του δημοσίου που όμως δεν προβλέπουν αντίστοιχη επιβάρυνση της ποινής για τη ληστεία. Γίνεται λοιπόν το σύνθετο έγκλημα να τιμωρηθεί ηπιότερα από το συστατικό του; Ή μήπως θα πρέπει να τιμωρήσουμε τη ληστεία ως κλοπή, προκειμένου να εφαρμοστεί ο ν. 1608/1950, αγνοώντας έτσι τη διακεκριμένη παράνομη βία της;

Παράδειγμα : Οι δράστες διέρρηξαν το Αρχαιολογικό Μουσείο Ρόδου και αφού άσκησαν βία στον φύλακα αφήρεσαν από αυτό αρχαία έργα τέχνης ιδιαίτερα μεγάλης αξίας. Θα τιμωρηθούν για ληστεία;

Εν όψει του προβλήματος αυτού υποστηρίχτηκε από τη νομολογία ότι μεταξύ του εγκλήματος της ληστείας αφενός και των συστατικών της αφετέρου δεν υπάρχει η λογική σχέση της ειδικότητας αλλά η αξιολογική σχέση της απορρόφησης . Όταν, λοιπόν η κλοπή τιμωρείται βαρύτερα κατ' εφαρμογή του ν. 1608/1950, απορροφά τη ληστεία, προκειμένου ν' αποφευχθεί η προφανής αξιολογική αντινομία που θα ανέκυπτε διαφορετικά. Οι δράστες της ληστείας θα τιμωρηθούν μόνο για κλοπή υπό τις επιβαρυντικές περιστάσεις του ανωτέρω νόμου.

Η λύση αυτή, ωστόσο, δεν είναι αυτονόητη. Αποφεύγει μεν το άτοπο που θα ανέκυπτε αν θεωρούσαμε την υπό κρίση περίπτωση ως ληστεία. Από την άλλη πλευρά, όμως, δεν λαμβάνει υπόψη την απαξία της παράνομης βίας αλλά ούτε και την ιδιαίτερα επίμεμπτη σχέση μέσου και σκοπού, που αποτελεί και το λόγο για τον οποίο η ληστεία τιμωρείται βαρύτερα από την απλή κατ' ιδέα συρροή των δύο συστατικών της. Για το λόγο αυτό προτείναμε την ακόλουθη λύση:

Στην υπό κρίση περίπτωση υπάρχει μεν μια μορφή αληθινής συρροής αλλά μόνον ως προς τις επιβαρυντικές περιστάσεις : η ληστεία πράγματος ιδιαίτερα μεγάλης αξίας σε βάρος του Δημοσίου δεν συνιστά μία κοινή ληστεία στην οποία προστίθεται η εν λόγω κλοπή αλλά ληστεία, συστατικό της οποίας είναι κλοπή διακεκριμένη κατά την 1α 1 ν. 1608/1950. Η τελευταία αυτή διάταξη, που απειλεί ποινή ισόβιας κάθειρξης κατά της κλοπής, όταν αυτή τελείται υπό τις συγκεκριμένες επιβαρυντικές περιστάσεις, ουδόλως επιδιώκει ν' αποκλείσει από τη βαρύτερη τιμώρηση τη ληστεία. Αντίθετα, εφόσον με την εν λόγω διάταξη, ήδη η κλοπή μπορεί να επισύρει την ποινή της ισόβιας κάθειρξης, κατά μείζονα λόγο μπορεί να την επισύρει η κλοπή που τελείται με παράνομη βία (=η διά παρανόμου βίας τελούμενη κλοπή).

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι ο χαρακτήρας της ληστείας ως ειδικής έναντι του βασικού εγκλήματος της κλοπής δεν επηρεάζεται από τη βαρύτερη τιμώρηση της κλοπής κατά το ν. 1608/1950. Η λογική σχέση της υπαλληλίας διατηρείται. Η ληστεία, ωστόσο, ως κλοπή διακεκριμένη από τον τρόπο τέλεσής της (άρθρ. 380 1 ΠΚ) και η κλοπή που διακρίνεται από το αντικείμενό της (άρθρ. 1 1 ν. 1608/1950) αποτελούν έννοιες επαλλάσσουσες (σχέση αλληλοτομής), με κοινό στοιχείο το βασικό έγκλημα της κλοπής. Μεταξύ των δύο αυτών εγκλημάτων υπάρχει πράγματι η αξιολογική σχέση της απορρόφησης, στην οποία η διάταξη που τιμωρεί το βαρύτερο έγκλημα απωθεί την άλλη. Πρόκειται επομένως για χαρακτηριστική περίπτωση πολλαπλώς διακεκριμένου εγκλήματος, ως προς το οποίο μπορεί να εφαρμοστεί μόνο η διάταξη που προβλέπει τη βαρύτερη ποινή . Κατά την δικαστική επιμέτρηση της ποινής, ωστόσο, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η πράξη επιβαρύνεται και από την περίσταση της παράνομης βίας. Στην περίπτωση, π.χ., που συντρέχουν ελαφρυντικές περιστάσεις οι οποίες δεν επιτρέπουν την επιβολή ισόβιας κάθειρξης αλλά καθιστούν υποχρεωτική την πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών, η συνδρομή της ανωτέρω επιβαρυντικής περιστάσης υπαγορεύει κατάγνωση ποινής κάθειρξης προσεγγίζουσας το ανώτατο όριο των είκοσι ετών.

Κατά μία πολύ διαδεδομένη άποψη η ληστεία έναντι των συστατικών της είναι *delictum sui generis* . Αυτό έχει ως συνέπεια ότι οι επιβαρυντικές περιστάσεις που προβλέπονται στο νόμο για την κλοπή δεν έχουν εφαρμογή στην περίπτωση της ληστείας . Υπό την εκδοχή αυτή η εφαρμογή των περί ληστείας διατάξεων στην περίπτωση που μας απασχολεί προκύπτει αβίαστα ως η μόνη λύση, δεδομένου ότι η ειδικότητα δεν επηρεάζεται από το αν η ειδική διάταξη καθιερώνει διακεκριμένο ή ιδιώνυμο έγκλημα.

1. Παράδοση=Αφαίρεση;

Βασικό πρόβλημα που τίθεται εδώ είναι τούτο: συνιστά *αφαίρεση* ο εξαναγκασμός σε παράδοση, έτσι ώστε η ληστρική εκβίαση να αποτελεί στην πραγματικότητα μια μορφή ληστείας υπό στενή έννοια, ή πρόκειται για εννοιολογικά αυτοτελή τρόπο τέλεσης; Σχετικά υποστηρίχτηκαν δύο απόψεις:

Για τους υποστηρικτές της *πρώτης*, ο “εξαναγκασμός σε παράδοση” που γίνεται υπό καθεστώς σχεδόν πλήρους ανελευθερίας σχηματισμού και πραγμάτωσης της βούλησης του θύματος, συνιστά μια περίπτωση *μη ιδιόχειρης αφαίρεσης*, που τελείται *κατά έμμεση αυτουργία “διαμέσου του εκβιαζόμενου”* . Ο παθών καθίσταται *όργανο* του δράστη, ο οποίος θα μπορούσε κάλλιστα να τιμωρηθεί ως έμμεσος αυτουργός ληστείας υπό στενή έννοια (με αφαίρεση) αν δεν υπήρχε η ρητή μνεία του εξαναγκασμού.

Υπό την εκδοχή αυτή, μάλιστα, είναι άνευ αντικειμένου η σκέψη , ότι ο νομοθέτης *εξομοιώνει* (κατά πλάσμα δικαίου) την ιδιόχειρη παράδοση του πράγματος με την αφαίρεση. Διότι η έμμεση αυτουργία δεν χρειάζεται πλάσμα.

Κατ’ άλλη, συγγενή άποψη, η παράδοση του πράγματος συνιστά ληστρική εκβίαση όταν υπάρχει “κάποια ελευθερία περί την επιλογή” και ληστεία υπό στενή έννοια όταν τέτοια ελευθερία δεν υπάρχει . Η άποψη αυτή, ωστόσο υπερβαίνει το γλωσσικό νόημα της “παράδοσης” και δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή.

Κατά την *αντίθετη*, τέλος, άποψη, η ληστρική εκβίαση δεν εμπεριέχει κλοπή διότι *δεν υπάρχει αφαίρεση*. Αν ο “εξαναγκασμός σε παράδοση”, λένουν, ήταν μορφή αφαίρεσης, δεν θα είχε κριθεί αναγκαία η ρητή μνεία του στο νόμο, η οποία έγινε ακριβώς επειδή ο “εξαναγκασμός” δεν αποτελεί περίπτωση δυνάμενη να υπαχθεί στην έννοια της αφαίρεσης.

Το καίριο ζήτημα εν προκειμένω είναι αν η παράδοση του πράγματος από τον εξαναγκαζόμενο συνιστά *κατάλυση* της κατοχής (ακριβώς όπως στις αναμφισβήτητες περιπτώσεις αφαίρεσης) και όχι μεταβίβαση αυτής.

Είχαμε δει στο παράδειγμα του *κλεπταποδόχου*, ότι όταν αυτός *αφήνει* τον ψευτοαστυνομικό να του πάρει το κλοπιμαίο, πιστεύοντας ότι κάθε αντίδραση είναι μάταιη, *δεν υπάρχει* συγκατάθεση αφού δεν υπάρχει φυσική βούληση παράδοσης του πράγματος. Κατά συνέπεια ο ψευτοαστυνομικός *αφαιρεί* και επομένως τελεί κλοπή. Αν, αντίθετα, υπήρχε συγκατάθεση, θα επρόκειτο για αυτοβλάβη και θα εστοιχειοθετείτο απάτη.

Το ίδιο όμως συμβαίνει και στην περίπτωση εκείνου που παραδίδει τα χρήματά του στο δράστη υπό την απειλή μαχαριού και σε καθεστώς τρόμου. Εδώ ο εξαναγκαζόμενος δεν έχει φυσική βούληση μεταβίβασης της φυσικής εξουσίας αφού γνωρίζει –ή, τουλάχιστον, πιστεύει– ότι δεν έχει περιθώρια επιλογής. Σ’ αυτές

λοιπόν τις περιπτώσεις η παράδοση συνιστά αφαίρεση κατά έμμεση αυτοουργία (και όχι κατά νομικό πλάσμα) και υπ' αυτή την έννοια ληστρική εκβίαση.

Βέβαια, η "παράδοση" προϋποθέτει *ανθρώπινη* συμπεριφορά και επομένως δεν μπορεί να γίνει λόγος για παράδοση αν η βία που ασκείται είναι απόλυτη. Υπό την έννοια αυτή και η παράδοση συνιστά *εκούσια* συμπεριφορά. Ως *παράδοση*, επομένως, νοείται κάθε *εκούσια* συμπεριφορά που προκαλεί αμέσως την απώλεια της φυσικής εξουσίας επί του πράγματος. Έτσι, είναι αδιάφορο αν αυτή συνιστά περιουσιακή διάθεση ή όχι, διότι σημασία έχει η *εξωτερική εικόνα* της πράξης.

Αν στοιχείο της εκβίασης ήταν η περιουσιακή διάθεση, θα μπορούσαμε να διαχωρίσουμε άνετως την ληστρική εκβίαση από την εκβίαση του άρθρ. 385 ΠΚ, αναλόγως του αν υπάρχει ή όχι περιουσιακή διάθεση. Κατά την ορθότερη όμως άποψη η περιουσιακή διάθεση δεν είναι εννοιολογικό στοιχείο της εκβίασης.

Τι γίνεται, όμως, όταν ο αποδέκτης της απειλής αποφασίζει ο ίδιος να συμμορφωθεί προς τις αξιώσεις του δράστη μετά από στάθμιση των περιστάσεων; Στην περίπτωση αυτή δεν υπάρχει αφαίρεση. Αλλά ούτε και η διάταξη του άρθρ. 385 παρ. 1 στοιχ. α' ΠΚ (εκβίαση) εφαρμόζεται, διότι απωθείται από εκείνη της παρ. 1 του άρθρ. 380 ΠΚ, αφού συντρέχουν όλα τα στοιχεία της ληστρικής εκβίασης. Μόνη λογική διέξοδος, επομένως, είναι ότι η παράδοση δεν καλύπτει μόνο την περίπτωση της αφαίρεσης κατά έμμεση αυτοουργία, όπου ο εξαναγκαζόμενος παραδίδει το πράγμα χωρίς φυσική βούληση μετάθεσης της κατοχής, αλλά και κάθε άλλη, δηλ. και εκείνη όπου ο ίδιος ο εξαναγκαζόμενος καταλύει την κατοχή του.

Παραδείγματα:

1. Ο Α απειλεί τον Β ότι θα φονεύσει τη σύζυγό του αν δεν του δώσει 3.000 ευρώ. Ο Β το σκέφτεται – η θανάτωση της συζύγου δεν του είναι ανεπιθύμητη! Αποφασίζει, ωστόσο, να καταβάλει το ποσό στο δράστη.
2. Ο Α εισβάλλει στο κατάστημα του Β και απειλώντας με μαχαίρι τη σύζυγο του τελευταίου, απαιτεί 3.000 ευρώ. Ο Β παίρνει το πιο πάνω ποσό από το χρηματοκιβώτιο ή πηγαίνει στην παρακείμενη τράπεζα και το αποσύρει από το σύνολο των κατατεθειμένων χρημάτων ενώ η σύζυγος παραμένει υπό την απειλή, ή επιλέγει από το σύνολο των κοσμημάτων ορισμένα αξίας 3.000 ευρώ κλπ.

Συμπέρασμα: Η ληστρική εκβίαση περιλαμβάνει όχι μόνο τις περιπτώσεις της κατάλυσης της κατοχής κατά έμμεση αυτοουργία, αλλά και κάθε άλλη, πέραν αυτής, περίπτωση μετάθεσης της κατοχής από τον ίδιο τον παθόντα. Είναι δηλ. *ευρύτερη* από το συνδυασμό "παράνομη βία+κλοπή". Περιλαμβάνει και περιπτώσεις εκβίασης, που έχουν ως υλικό αντικείμενο ξένο κινητό πράγμα και έτσι εμφανίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της παρ. 1 του άρθρ. 380 ΠΚ. Η μνεία της "παράδοσης", κατά ταύτα, επιτελεί διευκρινιστική λειτουργία. Αίρει κάθε αμφιβολία ότι στις διατάξεις του άρθρ. 380 παρ. 1 ΠΚ υπάγονται ακόμη και οι περιπτώσεις που θα μπορούσαν να θεωρηθούν εκβίαση.

Στην περίπτωση που ο δράστης με τη διακεκριμένη παράνομη βία της ληστείας απαιτεί αμέσως την παράδοση του ξένου κινητού πράγματος (δεν δίνει, δηλ., προθεσμία) ληστρική εκβίαση στοιχειοθετείται ακόμη και όταν η παράδοση δεν επακολουθεί αμέσως, εφόσον η βία εξακολουθεί να ασκείται ή υπάρχει απειλή επικείμενου θανάτου ή βλάβης της υγείας άλλου. Όταν, βέβαια, ο δράστης δίνει

προθεσμία στον εξαναγκαζόμενο για να του φέρει το πράγμα, π.χ. μια μέρα, μια ώρα κλπ. δεν υπάρχει αμεσότητα και επομένως στοιχειοθετείται *εκβίαση* και όχι ληστρική εκβίαση.